

Määräys 15 luvasta vapaiden radiolähettimien yhteistaajuuksista ja käytöstä

Määräyksen tausta ja säädösperusta

Määräyksellä 15 vapautetaan radiolähtimiä luvanvaraisuudesta ja määrätään luvasta vapaiden radiolähettimien käyttöehdot.

Määräys annetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) nojalla.

Määräystä 15 päivitetään vuosittain ottaen huomioon taajuuksien käyttöön tehtävät muutokset, uusien laiteryhmiä vapauttaminen luvanvaraisuudesta ja kansainväliset taajuuksien käyttöä koskevat normit ja suositukset (esim. komission radiotaajuuspäätökset).

Asiaan liittyviä muita määräyksiä ja säädöksiä

Radiolähettimien taajuuksien käyttöä koskee myös Traficomien määräys 4 (radiotaajuusmääräys). Määräys 4 ja määräys 15 päivitetään samaan aikaan.

Määräyksen tavoite

Radiolähettimien vapauttamisella luvanvaraisuudesta helpotetaan radiolaitteiden käyttöönottoa yrityksissä ja kuluttajien parissa. Luvanvaraisuudesta vapautetaan pääsääntöisesti radiolaitteet, joiden käyttöön ei liity käyttäjäkohtaista taajuussuunnittelua eikä radiolupa ole välttämätön haitallisten radiohäiriöiden estämiseksi.

Määräyksen valmistelu

Sidosryhmien kuuleminen tehdään heinä-elokuun 2022 aikana Lausuntopalvelu.fi kautta. Lausuntopyyntöä tiedotettiin viraston verkkosivuilla ja sidosryhmille lähetettävällä sähköpostilla.

Lausuntopalaute

Lausuntopalautteet käsitellään lausuntokierroksen jälkeen.

Muutokset ja arvio määräyksen vaikutuksista

Olennaiset muutokset

Määräykseen on tehty EU:n taajuuspäätösten edellyttämät muutokset:

- (EU) 2022/179 - 5 GHz RLAN,
- (EU) 2022/180 - SRD-päätös (lyhyen kantaman radiolaitteet),
- (EU) 2022/172 - SRD:t taajuuskaistoilla 874-876 MHz ja 915 - 921 MHz

On tehty myös eurooppalaisen suosituksen ERC/REC 70-03 mukaisia päivityksiä

- Taajuusalueen 174 - 195 MHz, 216 - 225 MHz, 470 - 694 MHz ja 823 - 832 MHz radiomikrofonien kaistanleveysrajoitus 200 kHz on poistettu

Ehdotetaan maa- ja seinätutkalaitteiden vapauttamista luvanvaraisuudesta.

Harrastus- ja työyhteyksien radiolähettimien (RHA68) kanavaryhmän E niillä kanavilla, joilla on sallittu 25 W ERP säteilyteho, ehdotetaan sallittavaksi myös tukiasemakäyttö.

Aluksiin ja ilma-aluksiin sijoitettavien geostationäärinen satelliittiliikenteen ESOMP-päätelaitteille on lisätty taajuuskaista 27,5-29,5 GHz.

Satelliittipohjaisten IOT päätelaitteiden luvasta vapautettuihin järjestelmiin on lisätty taajuusalueelle 399,9-400,05 MHz Argos Kineis.

Kiinteään geostationäärinen satelliittiliikenteen päätelaitteille on lisätty taajuuskaista 14,25-

14,5 GHz.

Muutosten vaikutuksia

Päätöksessä (EU) 2022/179 5 GHz:n RLAN-laitteiden käytölle asetetaan käyttörajoituksia ajoneuvoissa, junissa ja ilma-aluksissa. Rajoitusten tarkoituksena on ehkäistä radiohäiriöitä taajuusalueen ensisijaiselle käytölle kuten tutkille ja satelliittiliikenteelle. Suomessa kaikkia päätöksen käyttörajoituksia ei sovelleta RLAN-käyttöön junissa. Komission päätös mahdollistaa kansallisen joustavuuden junakäytön osalta.

Päätöksessä (EU) 2022/180 sallitaan taajuusalueen 9 kHz - 130 MHz käyttö koteloituille ydinmagneettista resonanssia (NMR) käyttäville tutkimuslaitteille. Suomessa taajuusalueen käyttö sallitaan NMR-laitteille päätöksen mukaisesti, ja laitteet vapautetaan luvanvaraisuudesta. Muutoksella helpotetaan laitteiden käyttöönottoa Suomessa.

Päätöksessä (EU) 2022/172 on tehty pieniä päivityksiä, joilla ei ole vaikutusta määräykseen 15.

Radiomikrofoneilta poistetaan kanavanleveysrajoitus 200 kHz suosituksen ERC/REC 70-03 mukaisesti. Radiomikrofonien tulee kuitenkin olla harmonisoitujen standardien vaatimuksia vastaavia.

Maa- ja seinätutkat toimivat taajuusalueella 30 MHz - 12,4 GHz. Niitä koskee ECC:n päätös ECC/DEC/(06)08 ja harmonisoitu standardi EN 302 066. Näiden laitteiden käyttö ei vaadi asiakaskohtaista taajuussuunnittelua. Laitemäärä Suomessa on melko vähäinen. Lupakäytäntö näille laitteille on ollut voimassa vuodesta 2006 alkaen. Maa- tai seinätutkista aiheutuvia radiohäiriöitä ei ole tullut tietoon. Luvasta vapauttamisella helpotetaan laitteiden käyttöönottoa Suomessa.

Tukiasemien sallimisella suuritehoisilla RHA68-kanavaryhmän E kanavilla pyritään edistämään paikallisten viestintäverkkojen käyttöä erilaisissa poikkeustilanteissa kuten laajamittaisissa sähkökatkoissa. Tukiasemien lähetysantenni voidaan sijoittaa pysyvästi sellaiselle korkeudelle, joka mahdollistaa pitemmät ja luotettavimmat radioyhteydet, ja suurella akkukapasiteetilla voidaan jatkaa käyttöä myös poikkeusolosuhteissa. Samalla tukiasemien mahdollistamat pitkät yhteysvälit asettavat myös rajoituksia käytölle valtakunnanrajan läheisyydessä, jotta naapurimaiden taajuuksien käyttöä ei häiritä. Sallimalla tukiasemat vain säteilytehon 25 W ERP mukaisilla kanavilla halutaan suojella säteilytehon 5 W ERP mukaisten kanavien käyttöä nykyisillä kannettavilla puhelimilla.

Lisätaajuusalue ESOMP satelliittipäätelaitteille parantaa näiden laitteiden käytettävyyttä Suomessa laivoissa ja lentokoneissa.

IOT satelliittipäätelaitteiden luvasta vapautus mahdollistaa kyseisen Argos Kineis järjestelmän käyttämisen Suomessa.

Lisätaajuusalue kiinteän geostationäärinen satelliittipäätelaitteille parantaa näiden laitteiden käyttömahdollisuuksia Suomessa.

Määräyksen aikataulu/voimaantulo

Päivitetty määräys tulee voimaan xx.xx.202x.